

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ
főszerkesztő

X. évfolyam
10. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Péntek, 1928. január 13.

Kétmilliárd lejes hitel a válságba jutott kereskedelemnek

— Bukaresti tud. távirata —

Ma délelőttre kérte magához Dimitriu Burileanu, a Banca Nationala kormányzója a bukaresti lapok tudósítóit, hogy kifejtse előttük a kamatláb maximalálásának módjait. Tudvalevő ugyanis, hogy a Banca Nationala körrendeletben arra szólította fel a bankokat, hogy a hitelek után 18 százaléknál magasabb kamatot ne számítsanak.

Bukarest egyes pénzügyi köreiből — bár elismerik a Banca Nationala jó intencióit, — mégsem várnak komoly eredményt ettől az intézkedéstől. Ezek a pénzügyi körök ugyanis azon a véleményen vannak, hogy ha a pénzpiacra pénz- és hitelhiány van, s ha a kereslet nagyobb, mint a kínálat, akkor azok a bankok, amelyek előszeretettel számítottak eddig is a normálnál magasabb kamatlábat, ezután is bizonyára megtalálják a módot arra, hogy a Banca Nationala maximáló intézkedését megkerüljék.

Bukarest legkomolyabb közgazdasági fórumai — (tekintet nélkül arra, hogy gyárosok, mezőgazdák, avagy kereskedők-e) — belátják és hangsúlyozzák, hogy a kereskedelem jelenleg a ránehezedő sokszoros teher miatt (magas lakbérek, személyzeti fizetések, óriási adók stb.)

nagyon nehéz válságba él át és a megoldásnak egészen más természetűnek kell lenni, mint az, amit a Banca Nationala gondol. Ezek a komoly közgazdasági fórumok emlékeztetnek arra, hogy három évvel ezelőtt, amikor az egész ország ipara a csőd szélén állott, a Banca Nationala megalakította a Creditul Industrial-t, az ipari hitelintézetet, tehát (mondják Bukarest legelőkelőbb közgazdászai), nincs más hátra, mint az, hogy a Banca Nationala

hasonló alapon jöjjön ez alkalommal a kereskedők segítségére.

Illetékesek a következőképpen gondolják el a megoldást: Ötszázmillió lej alaptőkével megalakul egy részvénytársulat. A részvények 50 százalékát a Banca Nationala és a pénzügyminisztérium egyenlő arányban jegyzi le. Százötven millió értékű részvényt nyilvános jegyzésre bocsátanak. Az a tény, hogy a Banca Nationala

la részvényei elérték a tőzsdén a 6600 lejes kurzust, a Credit Industrial részvényei pedig három év után már 830—850 lejes árfolyamon mozognak, bizonyosággal szolgál arra, hogy

a megalakítandó kereskedelmi hitelintézet részvényeit a közönség még a jelenlegi pénzhány ellenére is le fogja jegyezni,

mert hiszen biztos helyre fekteti be pénzét. Az ötszázmillió alaptőkéből még hátralevő 100 millió lejt azok a kereskedők jegyeznék le, akik aztán ettől a megalakítandó kereskedelmi hitelintézet-től (Creditul Comercial) kölcsönt kapnának.

A kereskedők által lejegyzett részvények letétben volnának a hitelintézetnél mindaddig, amíg folyószámlájuk van ott.

A kereskedelmi hitelintézet a hozzá benyújtott váltókat leszámoltatná a Banca Nationalánál, amelytől

1500 millió lej visszleszámlálási hitelt kapna.

Ez a másfél milliárd lej, a kereskedelmi hitelintézet félmilliárdos alaptőkéjével együtt két milliárd lejt jelent, amivel már segíteni lehetne —

még pedig alacsony kamattal

— a bajba jutott kereskedőkön.

Tervbe van véve ezzel kapcsolatban

áruraktárak építése.

Ezekben az áruraktárakban, amelyek a Creditul Comercial tulajdonát képeznék, a kereskedő letétbe helyezné áruát garanciaképpen.

A Creditul Comercial igazgatósága tizenegy tagból állna. Ebből hat a kereskedelemügyi és a pénzügyminisztériumot és a Banca Nationalát képviselné. Két delegátus a részvényesek

Szobafogság -- az új román büntetőtörvényben

Bukaresti tudósítónk telefonálja: A legfelső törvényhozó tanács (Consiliul Legislativ) a büntető-törvénykönyv módosítását készíti elő. Politikai bűncselekmények minősítését és megtorlását már beiktatta a legfelső tanács a törvénykönyvbe. Érdekes, hogy kisebb vétségeket a saját lakáson való elzárással is fog sújtani az új törvénykönyv.

Még mindig a maffia...

— Az Estilap eredeti távirata —

Rómából jelentik: Három havi tárgyalás után Termini-ben véget ért az esküdtszéki tárgyalás a szicíliai maffia 154 tagja ellen, amely esztendő-kön keresztül megszámlálhatatlan bűncselekményt követett el. A bíróság hét vádlottat életfogytiglani fegyházra, a többieket pedig 5—25 évig tartó fegyházra ítélte.

A patriarchához fordult Bukarest főrabbija a piatraneamtzi események miatt

Bukaresti tudósítónk telefonálja: Dr. Niemeroover bukaresti főrabbi, a szenátus tagja, Miron patriarchához nyílt levelet intéz, amelyben rámutat arra, hogy a zsidóságot mélyen lesújtotta a piatra-neamtzi temető profanizálása. A főrabbi arra kéri a patriarchát, mint a román államváltás fejét; hasson oda, hogy ilyen leszomorító jelenségek elő ne fordulhassanak többé.

Görög--bolgár komitácsik halálos összetűzése

— Az Estilap eredeti távirata —

Üszkübből jelentik: Görög csendőrsztagok a bolgár határon egy kunyhóban bolgár komitácsi-bandára akadtak. Több órás harc keletkezett, amelyben a banda teljesen megsemmisült. Az elesettek kö-

zött megtalálták Popstojanov rettegett bandavezért, aki a bolgár komitácsik régi szervezője. Három sebesültet elfogtak. A görögök nagy eréllyel fogtak hozzá a határ teljes megtisztításához.

Az oceanrepülő Chamberlin kudarca

— Az Estilap eredeti távirata —

New-yorkból jelentik:

Chamberlin, a világhírű oceanrepülő pilóta teg-

nap délben 1 óra 13 perckor a Roosevelt-repülőtérről felszállt, hogy megkísérelje a leszállás nélkül megtett repülés német rekordjának megdöntését. Reméli, hogy három nap és két éjszaka repülhet egyfolytában leszállás nélkül. Magával vitt 450 gallon benzint, másfél gallon kávé, rengeteg sonkás kenyeret és három sült tyukot. Negyedórai repülés után azonban máris abbahagyta a kísérletet, mert az olajszivattyú felmondta a szolgálatot.

MOZI

A FILMPALACE MŰSORA:

Csütörtök 5, 7 és 9 órákor:
„Lady Windermere legyezője“
Wilde Oscar szindarabja, Ronald Colmannel és gazdag kísértő műsor. Este 9 órákor Rosé quartett.

Péntek: „Lady Windermere legyezője“.

Szombat: „Kokain“, Alfred Abel és Werner Krauss hatalmas filmje.

AZ APOLLÓ FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Ma, csütörtökön, premier:
Az elvarázsolt sziget.

Péntek, szombat: Az elvarázsolt sziget.

Vasárnap délelőtt 11 órákor:
A matiné legjobb műsora: A boldogság tolvaja, Ronald, Colmann és Allen Pringle.

Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órákor: Premier: Martyr.

— Az elvarázsolt sziget —

Corsica szigete az, ahol az emberek boldogan élnek, hol az emberi hiúság nem zavarta meg eddig életük csendjét. A házadás uttorói azonban ide is rátehték kezüket, a technika vívmányai itt is tért hódítanak. A boldog nép élete árán is ragaszkodik ősei rögéhez, s szembeszáll birtokának elrablóival, — s talán győznek is elnyomóikkal, ha — vezetőjüket a szerelem még nagyobb hatalma rabsorba nem estette volna. Szerelme tárgya pedig senki egyéb, mint annak leánya, ki a birtokokat üzemei részére ki akarja sajátítani. — Ezt a gyönyörű, romantikus szerelmi történetet öleli fel az Elvarázsolt sziget, az Apollo ma vetítésre kerülő slágerfilmje, melynek főszerepeit a legjobb francia művészek alakítják. A felvételek Corsica szigetén történtek, s Corsica legszebb, leggyönyörűbb tájképeit mutatja be.

Ma este pontosan 9¹/₂ órákor a Filmpalaceban

ROSE-QUARTETT

és ROSÉ-QUINTETT

JULIUS HERZ bécsi zongoraművésszel

Jegyek a Musicában és este a pénztárnál — Diákjegyek csak a pénztárnál kaphatók

Egyévi börtönt kapott egy ismert pesti nagykereskedő

Csalás, sikkasztás, hitelezési vétség...

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről jelentik:

Schulhof Gábor, ismert pesti nagykereskedőt tizenhatrendbeli sikkasztásért, három csalásért és két hitelezési vétségért a bíróság egy évi börtönnre ítélte.

A dusszagdag kereskedő üz-

leti összeköttetésben állott romániai, továbbá cseh és jugoszláv nagykereskedőkkel. Egyideig Schulhof rendben szállította az árut a cégeknek, később azonban felvett pénzt mindenkitől, anélkül, hogy szállított volna. Végül több cég feljelentést tett ellene.

Zürichi nyitás

BUKARESI 321.—

Berlin	123.52
New-York	518.87
Budapest	9072.50
Prága	1538.—
Bécs	7320.—
Páris	2039.—
London	2529.50
Milano	2744.50

Váradi árfolyamok

Pengő	28.45
Csenkorona	4.82
Dinár	2.90
Schilling	22.95
Márka	38.80
Francia frank	6.45
Svájci frank	31.32
Lira	8.68
Dollár	162.37
Angol font	792.—

Elvarázsolt sziget

Apollo-mozgó

* Adakozások. Az Orth. Izr. Hitközség Árvaháza és az Erdélyi Zsidó Árvagondozó tanoncotthona részére az alant írottak adományoztak, melyekért hálás köszönetet mond a Vezetőség. Bittenbinder János, H. Reismann Róza, özv. Brüder Jenőné 200—200 lei, Málnár Helmutné megboldogult édesapja halálának évfordulója alkalmából 200 lei, Wohl Helén, Diamanstein Mihály 100—100 lei, Gerő István betegségéből való felgyógyulása alkalmából 100 lei, Moskovits Cornél édesanyja betegségéből való felgyógyulása alkalmából 100 lei, Gerő Mórné bört. megváltás címén 108 lei. Természetben adakoztak: Dr. Kenéz Lajosné 5 kgr. bab és 100 lei, Erzsébet műmalom (Fugyivársárhely) 2 zsák liszt, Weiser Eisik 50 kgr. bab, továbbá Schwartz Hermann (textilkereskedő) és Frigyes József né ruhaneműek.

CHANG

A Dsungelek királya
Főszerepben 120 elefánt

* Egy Gergely dr. Nagyvárad polgármestere ma délután a gyors vonattal érkezik haza Budapest-ről, ahol tudvalevően a békebeli kölcsönök ügyét tárgyalja.

* Olasz—Magyar Légi Egyesület alakul. Rómából táviratozzák: Az Aero-klub helyiségében megalkult az Olasz—Magyar Légi Egyesület. Székhelye Róma lesz, de osztályokat tartanak fenn Milánóban és Fiumében is. Elhatározták, hogy sorozatos előadásokat tartanak a magyar problémáról.

* A Törekvés birkózó versenyére nagyban folynak az előkészületek. A tiszteletdíjak és érmek ki vannak téve a Ferdinánd király (v. Rákóczi)-uti üzlet kirakatába. Jegyek már kaphatók a birkózóknál, a Törekvés vezetőségi tagjainál és Weisz Andor Sas-passage-beli cukorka-üzletében. A verseny pontosan 9 órákor reggel kezdődik, délután 3 órákor folytatódik és a döntő mérkőzések este 8 órákor lesznek.

* Elveszett egy fél pár női keziyű tegnap este a Miron Pompiu (Alapi) utcától a rendőrszekturáig terjedő útvonalon. Kéri a megtalálót, hogy hozza fel a rendőrszektura titkári hivatalába.

Heyman szinkör

Csütörtök 5, 7 és 9 órákor: Cigánybáró. Strauss világhírű operettje filmen, Lya Mara, Verebes Ernővel. Eredeti zene, ének kísérettel és táncbetétekkel.

Péntek 5, 7 és 9 órákor: Cigánybáró. Lya Mara, Verebes Ernő.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor: Cigánybáró.

Vasárnap délelőtt 11 órákor a legszenzációsabb matiné műsor: Gigolo, Rod la Roque legnagyobb filmje.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor: Cigánybáró.

— Cigánybáró. Egy film, amelynek nem kell reklám. Ma mutatja be a Heyman Szinkör Strauss és Jókai elévülhetetlen operettjét, a Cigánybárót filmen, eredeti zenével, kórus kísérettel és táncokkal. Sáfil cigányeány szerepét a bájos, kedves és mindig vidám Lya Mara játssza. Barinkait, a dala-lás Dietterle, Ottokár grófit Verebes Ernő játssza. A Heyman Szinkör díszelőadásban hozza ki a Cigánybárót, a román, magyar és török táncokat Lendvay Böske mutatja be. A Cigánybáró előadásaira a jegyek csupán csak 5 lejjel vannak felemelve, tehát tanácsos lesz a jegyekről előre gondoskodni a Szinkör előveteli-pénztáránál, amely nyitva van minden nap 11 órától.

MOZGÓSZÍNHÁZAK MŰSORA

Filmpalace

Sas-palota

Ma, 5, 7 és 9 órákor
Wilde Oszkár szindarabja

Lady Windermere
legyezője

9 felvonásban.

Rendezte: Lubitsch Ernő.
Főszerepben: Ronald Colmann.
És gazdag kísértő műsor

Este 9 órákor
Rosé-quartett

Szombattól
Kokain
Alfred Abel és Werner Krauss

Heyman-Szinkör

Mától kezdődőleg minden nap

Strauss és Jókai
világhírű operettje filmen a

Cigánybáró

Lya Mara — Verebes Ernő
Eredeti zene és 15 tagú kórus-
kisérettel

Szinpadi beállítás

A táncokat Lendvay Böske
mutatja be

Kedvezményes és szabadjegyek
nem érvényesek

Apolló-Filmszínház

Ma, csütörtökön premier!
5, 7 és 9 órákor

Az elvarázsolt sziget

Gyönyörű romantikus történet
8 hosszú felvonásban

A főszerepeket a legjobb francia
filmművészek játsszák.

CHANG

Zukor Adolf reprezentatív európai színházának, a párisi „Le Paramount”-nak ünnepélyes megnyitóján a „Chang” került színre. Bizonyára hosszas tanácskozás előzte meg ezt a műsorbeosztást és hogy a Paramount vezetői a Chang mellett döntöttek, az a legnagyobb elismerést jelenti. Marian C. Cooper őrnagy és Ernest B. Schoedsack a film operatőre számára, mert a „Chang” ennek a két bátor és vállalkozószellemű amerikaiának a munkája. Igaz, hogy megfizették munkájukat: 500.000 dollárt kértek és kaptak a filmért.

A legtitokzatosabb Ázsiába vezet ez a film, ahová fehér ember ritkán jut. A szorgalmas és bátor Laos törzs élete örök harc a dsungel vadjaival. A békés nép munkáját minden percben pusztulás fenyegeti: az őserdők lakói engesztelhetetlen ellenségei az embernek. Cooper és Schoedsack nem előre megírt filmscenárium után készítették a filmet, hanem ellesték a dsungel nagy drámáját, amelyben a bensülöttek és vadállatok játszanak főszerepet. Nem a jó maszk és a jól idomított vadállat „játsszik” ebben a filmben. A Chang nem játék, hanem való élet, úgy, ahogy azt a sok-sok millió ember szenvedni valahol Ázsia vad tájékain.

A „Chang” Nagyváradon a napokban kerül színre, az Elysée Palota hozza színre a „dsungel eposzát”, amelynek nálunk bizonyára nagy sikere lesz. A nagyvárad közönség ugyanis nagyon ért a filmhez és a „Chang” kétségtelenül az a film, amelyet még a hozzáértő és válogatós nagyvárad közönség is méltányolni fog.

Megnyit

Weber új Model Áruháza

Vlahuta (Szt. János)-utca 2. szám
(a volt cukorka-üzlet helyiségben)

Gyerme- és női kész
ruhák, felöltők, kabá-
tok óriási választékban.
Végigbélelt kabátok
már 1000 leitől.

Előnyös részletfeltételek
bevezetve. 23

Női, férfi fehérneműek, kö-
tött kabátok, harisnyák,
csipkék, nyakkendők,
zsebkendők, pipere cikkek

**minden elfogadható
áron elárusítottak**

IRIS-Áruház

Sas-palota
volt Sas-kávéház bejárat

3576

Égyütt Molnár Ferencsel egy káprázatos newyorki estélyen

A világhírű magyar író ma tölti be életének ötvenedik esztendejét

Az ördög vigyen el minden jubileumot, évfordulót, dátumot. Szinte kétségbe kell esnünk, hogy most Molnár Ferenc évfordulójáról kell megemlékeznünk, aki 1878. január 12-én született és most töltötte be életének 50-ik esztendejét. Fájdalmas ez a megemlékezés, mert mi nem akarjuk Molnár Ferencet öregnek látni és nem akarunk tudomást sem venni arról, hogy ötven esztendő lett. Molnár Ferenc, a mi Molnár Ferencünk, aki már nem a mienk, mert már régen elérte a halhatatlanság diadal-utjának legmagasabb zenitjét. Molnár Ferenc ma már az egész világe és épen most hódol meg előtte Amerika is.

Mivel ünnepeljük Molnár Ferencet, aki mégis csak hozzánk tartozik, sokkal szorosabban és sokkal közvetlenebbül, mint bármely más világhírű író? Lemondunk erről a relatról és átadjuk a szót a „Berliner Tageblatt” világhírű munkatársának: Arnold Höllriegelnek, aki a lap legutóbbi számában a következő érdekes cikkben méltatja a nagy író amerikai ünneplésének jelentőségét.

A világiáró német újságíró cikkének címe:

SEZON NEW-YORKBAN

New-yorki ünnep
Molnár Ferencet.

Töltött paradicsom a la Liliom.

Maga a cikk pedig így szól:

Miután kiszűrte a levest, mely az étlapon „bouillon a la Ördög” címen szerepelt, megettük a töltött paradicsomot „a la Liliom”, végig élveztük a „bárány-sültet a la Testőr” és elköztöttük még azt a sok fogást, amelynek mindegyike Molnár Ferenc valamelyik darabjának nevét viselte a la... (a lakoma Newyorki legelőkelőbb szállodájának termében folyt le, az asztal hattyúkkal volt feldisztva), felállott az én kedves Molnár Ferencem és vis zavonult az egyik sarokba. Elegáns frakkjának gomblyukában piros szalagocská díszlett. Aki tudott franciául „cher maitre”-nek szólította. Friss, fiatal és merész tekintete, kis és ősz haja alatt hiába igyekezett hivatalos komolyságot elárulni. Mert Newyork épen úgy el van ragadtatva Molnár Ferenc-től, mint minden más világáros. Színészek és színésznők voltak meghíva, akik Molnár Ferenc darabjait játszották és habár a közönség egy nagy színháztermet betöltött, mégis kiálthatatlanul exkluzív volt.

A bölcs rendezőség az ebéd és a tánc közé egy új számot iktatott be, hogy alkalma legyen a közönségnek a kitűnő vacsorát jól és nyugalommal megemészteni. Valami szalonbuvész produkálta magát, asztalkendőket, varrótüket

tűtetett el, vagy tudom is én, mert hiszen nem is figyeltem oda. Kényelmes karosszékben ültem és egymásután szívtam a világ legfinomabb szivarjait és közben a következő problémával foglalkoztam: Előtte ül egy idősebb hölgy, akinek érdekes arca némileg a megboldogult Metternich Paula hercegnőhöz hasonlított, különösen a szájánál. Estélyi ruhája, telestele volt aggatva apró, csillámló kővecskékkel, amelyek geometriai mintákat ábrázoltak. Hány ilyen kővecske volt? Ezer Tízezer? És azonkívül egy másik probléma: valódi gyémántok, vagy hamis kővek.

Valaki hozzámjött és bemutatót a hölgynek. Először sikerült életemben bemutatás alkalmával a nevet megjegyezni: Mrs. Vanderbilt.

Azonnal kimondtam magamban: egy Mrs. Vanderbilt megengedheti magának azt a luxust, hogy hamis gyémántkőveket viseljen. A kővek tehát nem voltak eredetiek, ez bizonyos.

A hölgy így szólott hozzám nagyon rossz németességgel:

— Amikor fiatal voltam, mindig németül beszéltem!

Nagyon csinos és szereteremtő volt. Természetesen csak Molnár Ferencről beszélünk, ragyogó darabjairól és csillogó szellemességeiről. Örültem, hogy ennyire tetszik neki. Csak azt szerettem volna tudni, hogy melyik Molnár Ferencet szereti jobban: a szellemes, elbűvölő charmeurt, a jelenkor legkellemesebb színházi fecsegőjét, vagy a másikat, az egészen nagy és komoly író, aki egyszer a Liliomot is meg merte alkotni...

Különös, gondoltam magamban, egy költőnek látomásai vannak az életéről, a halálról, a szegénységről és nyomorról. Ebből alkotni kezd, hogy úgy mondjam: rögtönöz és megteremt Liliom menyemenetelét. Rövid idővel később pedig itt ül Mrs. Vanderbilt gyémántokkal teljesen elborítva, (mert mégis valódi gyémántok, határozottam el) és jóízűen eszi a töltött paradicsomot a la Liliom.

Ilyen csodálatosan világhírű, (gondoltam), csak az lehet, akinek meleg szíve van a szegény ördögök és bűnösök iránt. Ez egyenesen felemelő. Liliom újabb menyemenetele.

Molnár Ferenc ezalatt nehéz helyzetbe került. Egyetlen szót sem tud angolul. Newyorki legelőkelőbb társasága ezzel szemben csak a legkritikább esetben érti meg az ő kitűnő franciaságát. Németül alig ketten tudtak. Így állott magányosan a sarokban, elbűvölő és csodaszép hölgyek mosolyogtak feléje, de nem tudott velük beszélni. Egy gyönyörű fiatal színésznő, akinek egyik Molnár-szereppel óriási sikere volt, temperamentumosan és provokálóan diskurál vele, közben megérinti izgalmában a karját is.

— Ah, — mondotta a kis hölgy „Je n'aime pas Riviera”.
Fatális tévedés. A kicsike épen ellenkezőjét mondja annak, amit akart. Azt szeretné mondani, hogy a Riviera, ez az ötletes Mol-

nár darab rendkívül tetszik neki és el van tőle ragadtatva. Valószínűleg be is tanulta ezt a francia mondatot. De rosszul. Mert a „pas” annyit jelent franciául, hogy: nem, — és nem azt jelenti, hogy nagyon. Pedig háromszor egymásután elmondja ezt a rajongó dicsőítést.

Molnár hatalmas monoklijával rendkívül mulat ezen a tévedésen és amikor a kis lány újból és újból papagálymódra elharsogja a mondókáját, megragadja mind a két kezét a nőnek, merészen a szemébe néz és így szól hozzá magyarul:

— Nagyon szép kis asszony vagy, gyönyörűségem!

Érdekes, hogy a hölgy a magyar szót azonnal megértette.

És folyik tovább az ünnepség, világhírű nevek, királyai és királynői a vagyonnak, a politikának, az irodalomnak, a művészetnek, a szépségnek és a fiatalágnak, borulnak le Molnár Ferenc előtt. Közben természetesen táncolnak, flörtölnek, szerelmi viszonyt szőnek és ületeket kötnék. Lassankint kiürül a terem, egyedül megyek végig e szörnyű városban. Három óra van: a Broadway éjszakai életének ragyogó nappala. Mindenütt tömeg, zsúfolásig mulatók, éttermek. A felhőkarcolók teteje sötét ködben vész el.

Valahol azonban, az elhagyott külvárosban, a züllött kis Liliom, árva szeretőjével együtt, bandukol az ismeretlenségbe és revolvert vesz ki a zsebéből. Szorosan sohasem hallott Molnár Ferencről. Nem hallott arról, aki legmélyebben érez vele együtt, szépen, kegyesen, megbocsátóan beszél róla azoknak a királynőknek és királyoknak, akik ünnepelnek. Szegény árva Liliom, nem is sejti, hogy milyen közel áll ebben a pillanatban azokhoz is, akikről semmit sem tud és akikről sem akarnak semmit sem tudni.

MI A CHANG?

CHANG nevét említi a számai gyermek, mert fél tőle.

Az amerikai gyermek, mert szeretné látni.

A kínai gyermek, mert retteg tőle.

Az európai gyermek, mert szeretné megnézni az állatkertben.

a nagyvárad gyermek mert szeretné látni az Elysée-palotában.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Csütörtök: Mézeskalács, daljáték repriiz, új betanulással. A bérlet. Sorozat szám 15.

Péntek: Mézeskalács. B bérlet. Sorozat szám 16.

Szombat délután 4 órákor: Mesék az írógepről. Sorozat sz. 17.

Szombat este fél 9 órákor: Broadway dráma. Bemutató. C bérlet. Sorozat szám 18.

Vasárnap délután 3 órákor: Csattan a csók. Sorozat szám 19.

Vasárnap délután 6 órákor: Noszthy fiu esete Tóth Marival. Sorozat szám 20.

Vasárnap este fél 9 órákor: Broadway. Sorozat szám 21.

— Felhívás a bérlelőkhöz. Tekintettel arra, hogy a bérletek első hányada már lejárt, tisztelttel felkérjük a bérlelőket, hogy az esedékes bérleti összegeket a színház titkári irodájában befizetni szíveskedjenek.

— Ma este a Mézeskalács repriize. Emőd Tamás pompás daljátéka, a Mézeskalács a négy év előtti premier sikereivel újra meghódítja a váradi közönséget. A darabot a legjobb előkészítéssel és új betanulással mutatja be a színház s éppen ezért mindenkinek meg kell nézni ezt a pompás daljátékot. A darab jó zereposztása biztosítja arra, hogy a közönség nem távozik csalódva a színházból a Mézeskalács előadásáról. Kondor Ibolya, Barna Sári, H. Körösi Juci, T. Pogány Janka, míg a férfiak közül Gróf László, Tompa, Tompos József, Battyán Kálmán, Kornai Sándor, Kertész vesznek részt a Mézeskalács előadásában. A Mézeskalács holnap este is műsoron lesz.

— Mesék az írógepről, mérsékelt helyárrakkal. Szombaton délután 4 órai kezdettel a Mesék az írógepről című operett újdonság lesz műsoron mérsékelt helyárrakkal.

— A Broadway bemutatója. — Nem is igen található megfelelő, néhány soros jellemzés ennek a szenzációs drámának az ismertetésére, amelynek a bemutatója szombaton este lesz. Igazi lüktető amerikai élet vonul végig a Broadwayen. Amerika, ez a darab a maga félszágességével, tipikus alakjaival és változatos fordulataival. Filmszerűen vonulnak végig az egyes jelenetek s a néző egyik izgalomból a másikba esik, hogy a következő percben kedves humor és pajzanság vidítsa föl az előbb még szomorú arcokat. Kiváló gondolat kezdül a darab bemutatója, külön szenzációs díszletek készülnek, amelyek a színpadi trükkök és a mai modern színpadi technika minden eszközét alkalmazzák. De maguk a szereplők is a legteljesebben készülnek arra, hogy a legjobb előadásban mutassák be ezt a szenzációs és látványos nem mindennapi drámát, amely a newyorki színpadon több mint 2500 sorozatos előadást ért meg.

— Csattan a csók és a Noszthy fiu esete Tóth Marival, mérsékelt helyárrakkal. Vasárnap délután két előadás lesz a színházban. Délután 3 órai kezdettel a Csattan a csók című mulattató operett újdonság lesz műsoron, míg délután 6 órai kezdettel a Noszthy fiu esete Tóth Marival című vígjátékot játssza a prózai együttes. Mind a két előadás mérsékelt helyárru.

SPORT

Uruguay-féle betörés fenyeget az amszterdami olimpiász vízipólótornájában

Új pályázók az olimpiai bajnokságra — Mind az öt világrész felvonul

Három hónap múlva megkezdődik az amszterdami olimpiász. Az olimpiai játékok első felvonása a téli olimpiász már február havában kezdetét veszi. A magyar sportközvélemény és a sporttársadalom — mint Budapestről jelentik — egyik sportág készülődését sem kíséri oly figyelemmel, mint a vízipólócsapat megmozdulásait. Az 1926—27. évi európai bajnoki küzdelmek során a magyar csapat

Anglia, Belgium, Franciaország, Németország és Svédország ellen győzött,

tehát Európának a vízipólósportban valamennyi számottevőbb nemzetei ellen. A magyar reprezentatív vízipóló-együttes egyedül Hollandiával nem került szembe a két év folyamán. A hollandusok korántsem bizonyultak annak a veszélyes ellenfélnek, amellyel komolyan számolni kellene.

Ha egyáltalában veszély fenyegeti az európai csapatokat, az inkább a tengerentúli nemzetek részéről fenyegeti, mint ahogyan az 1924. évi párisi olimpiászban megjelent a sötét Uruguay és végigverte Európa összes nációt.

Ez a sötét veszedelem fenyeget most az amszterdami olimpiász vízipóló tornáján.

Japán startjára csak az uszóversenyeken lehet számítani, — azonban nem lehetetlen, hogy a manduluszemű vízipóló csapattal is kiütközzön.

Ezzel szemben biztos indulók: az Északamerikai Egyesült Államok, Argentína, Dél-Afrika és Ausztrália.

Ausztrália egyénileg oly kitűnő uszókkkal rendelkezik, hogy hozzáértő tréner irányítása mellett veszélyes rivális lehet.

Dél-Afrika aligha eredeti burokkal startol, sokkal inkább az ott letelepedett angolokból kerül majd ki a csapata.

Argentína a nagy „kérdőjel”, 1924-ben Párisban nagyban tanulmányozták a vízipólót és nem lehetetlen, hogy legközelebb már, mint mesterek mutatkoznak be, azonban éppen rajtuk verik el a legjobban a port.

Amerika, vagyis az USA csapata már a párisi olimpiáson is veszélyes ellenfélnek bizonyult. Ha azóta rendszeresen tréninget, ott lehet az amszterdami olimpiász vízipólótornájának döntőjében.

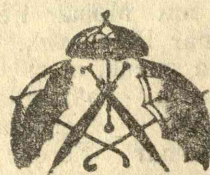
Akárhogy is alakul ki azonban a vízipóló-torna, feltétlenül bizonyos, hogy az olimpiai játékok clouja nem a futball, hanem a polómeccsek lesznek.

○ Az NSE és a NAC klubközi sakkversenye. Még alig zajlott le az NSE nagysikerű sakkversenye és máris újabb elsőrangú sporteseményről adhatunk hírt. Mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, a Nagyvárad Sport Egylet és a Nac között, — amelyek szintén igen jeles sakkozói vannak — igen előrehaladott tárgyalások vannak klubközi sakkverseny rendezésére. A klubközi sakkverseny előmérkőzései már a jövő héten meg is kezdődnek.

○ A Nac hírei. A Nac elnöksége a következőket hozza a tagok tudomására: Tekintve, hogy már 11-ike van, felkérjük az összes tagokat, hogy tagdíj-hátralékukat haladéktalanul fizessék be, annál is inkább, mert január elsejétől már csak azok a tagjaink részesülhetnek az Apolló mozgósínház kedvezményében, kik nincsenek tagdíj-hátralékban és zöld igazol-

vánnyal rendelkeznek. A kedvezményes jegyek özv. Steinfeldné és Stern képkeretező vállalatánál Traian-Széchenyi-tér 6. Ferdinánd király-ut sarok), kaphatók. — Ugyanott új tagokat is felvesznek.

○ Az Amatőr elnöksége ezúton hozza a tagok tudomására, hogy hétfőn este fontos ülést tart a Kék Macskában, miért is az összes tagok megjelenése szükséges.

3 Ismert szó:
Ernyő Klub
Blum-nál
vegyen Köröspart

MEGHÍVÓ.

A Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság t. részvényesei az 1928. évi február hó 5-én, délelőtt 11 órákor Oradea, az intézet hivatalos helyiségében tartandó

rendes évi közgyűlésre tisztelettel meghívtnak.*

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megalakulása, közgyűlési jegyző és a közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő három részvényes kijelölése.
2. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések a lefolyt 1927-ik üzletévről, zárszámadások előterjesztése, mérleg megállapítása, tiszta nyereség felosztása és felmentvény megadása.
3. Jelentéstétel a nyugdíjalap állásáról.
4. Négy felügyelő-bizottsági tag megválasztása az 1928—1930-ik három üzletévre.
5. Indítványok.

Oradea, 1928. január 10.

Révész Béla Dr Kiss Döme
vezérigazgató, elnök.

* A közgyűlésen szavazati joggal bír mindazon részvényes, aki 1928. január hó 5-ig a részvénykönyvbe nevére irt részvényeket a még le nem járt szevényekkel a közgyűlést megelőző nap déli 12 órájáig az intézet pénztáránál elismervény ellenében letéteményezi és a letéti elismervényt a közgyűlésen felmutatja. (Alapszabály 13. §.)

Klein és Földes
címfestők

3464

Bul. Reg. Ferdinand
(Rákóczi-ut) 22. szám.

NYILTTÉR

Dengelegi Lajos asztalos értesíti t. megrendeőit, hogy a tűz által keletkezett üzemszertel rendbehozta s kéri a további szíves pártfogást. — Szolid, pontos kiszolgálást biztosít.

Szenzációs matiné-műsor vasárnap délelőtt 11 órákor az Apollóban:
A boldogság tolvaja

Ronald Collmann és Allan Pringlel-lel

Nagy alkalmi vásár!!

Olcsó árak

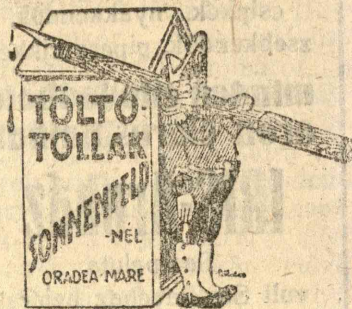
Rosenthal Béla
új üzletében

Str. Avram Iancu 8.
(Kossuth-u.)

Aszódival szemben.

Selyem sálak	110 lei
Selyem harisnya	75 lei
1 drb finom kivitelű férfi vagy női ernyő	280 lei
Férfi kalap	150 lei
Finom divat kalap	250 lei

Hősapkák, korcsolya szettekek, kesztyűk, harisnyák, férfi ingek olcsó alkalmi elárúsítása. 145

A csunya banktisztviselő

*

Seidler Rózsi 34 éves budapesti banktisztviselő leugrott a harmadik emeletről és szörnyethalt. Tettének oka: csunya volt. Csunya volt Seidler Rózsi, aki a pesti bank irodájában tizenhét évig érlelte magát, amíg elkövette. Tizenhét éves volt, amikor belépett a bankba és akkor pár hónapig abban a hitben ringatta magát, hogy az életét elrendezte. Fizetése van és nem szorul férfi eltartóra, még az apjára sem. Aztán Seidler Rózsi, a csunya banktisztviselő rájött, hogy egy nem a kenyér minden, hogy az életben más, riasztóan más fájdalmak is vannak. Az egészséget ellehett hallgattatni egy kávé, kenyérrel, a csunyaság ragaszkodott hozzá, uralkodott rajta, rabszolgája volt és percekig korbácsolta végig, kollégákkal és emberekkel való érintkezésében. Ahány új ember lépett be a bankba és lépett be az életébe, néhányszor a stracák felé hajolva, Seidler Rózsiiban annyiszor hajtott új ágakat a felfrissült remény. Látha ez lesz, aki másnak lát, aki az arcom durvasága mögött megérzi a lélek finom ívét, a savós visszfénytelen szeméből az ábrándok kék tavát, melyen két ember boldogsága ingana mindhaláláig. De senkisémet tizenhét évig, aki más akart lenni, mint a többi, egyikük sem jutott eszébe, hogy ne mondja üzletes ridegséggel: eidler kisasszony. Hanem bugya, Rózsi édes.

Tizenhét évig várt a csunya banktisztviselő a csinos bankura s hater este feküdt le úgy, hogy lefekvés előtt egy pillanást tett lázadó lánytestére és erősítette magát és mondta magának: azért sem, mégsem vagyok olyan csunya. Nem csuda, hogy 34 éves orára kimerült a hitegetésben és nem tudott hinni többé magában. Alán aznap észre is vétették ve, összebujó fiatalok, ott a bankban, hogy nem tartozik közéjük. S ár nemcsak csunya, hanem öreg. Elhallgattak, amikor melléjük pett. Talán nem is rosszakaratból, lehet tiszteletből... És ő nem írta tovább. Összeszorított fülkkel felosont egy idegen bérház harmadik emeletére kiverve a híg, mintha első randevúra ment. Azt akarta, hogy egyszer ezze legalább életében a szerelmet. A szerelmet, amelyről csak nyit tudott, hogy egy nagyon událatos érzés, hasonlít a vakhanáshoz és hasonlít a fénybepüléshez.

Cigánybáró

Lya Mara, Verebes Ernő

Eredeti zene és 15 tagú kórus kísérettel

Színpadai beállítás

Táncbetétekkel

Kedvezményes és szabadjegyek nem érvényesek

* Hencserek részletre Mansberger kárpitosnál, Reg. Ferdinánd 17

Programjuk az, hogy egyikük sincs még negyven éves...

Megjelent Bukarest legújabb napilapja, a „Curentul”, amelyet Pamfil Seicaru szerkeszt

Nemcsak a bukaresti újságíróvilágnak, de az egész román közéletnek kétségtelenül eseménye az, hogy tegnapelőtt délután megjelent Bukarestben s tegnap délután már Nagyváradon is a legújabb román napilap, amelynek címe: „Curentul” (Áramlat”).

Magábanvéve az a tény, hogy egy új lap indul, még nem jelent különösebb eseményt, mert Bukarestben, s általában az okiráltságban a lapindítás semmi előzetes formalitáshoz kötve nincs, úgy, hogy sűrűn teremnek s elég sűrűn el is tűnnek újabb, megújabb napilapok. Ellenben a „Curentul”-nak a megjelenése esemény a munkatársaknak személyénél fogva. Pamfil Seicaru, a mai román újságírásnak kétségkívül legeredetibb és legtalentumosabb alakja irányítja ezt a lapot.

Pamfil Seicaru személyiségét már ismeri az erdélyi magyar közönség is ama cikkeiből, amelyeket a Cuvantul című bukaresti lapban három éven át írt és amelyeket szinte sűrűn reprodukált az erdélyi magyar sajtó. Seicaru cikkei a legszélsőbb román nacionalizmust képviselték és így egész természetesen mindig kihipták jogos ellenmondásukat. Olykor-olykor ez a nacionalizmus igyekezett (legalább látszólag) megérteni lenni más nemzeti eszmékkel szemben és mindenesetre tudott elegánsabb is lenni, mint egyik-másik bukaresti demagóg-lap a maga olcsó sikerekre pályázó vadaskodásaival. — Pamfil Seicaru nyíltan a fascizmus hívének vallotta magát és rajongása Mussoliniért, a mai egész Olaszországért kiérezhető volt ugyyszólván minden cikkéből, de legprezansabban abból az előadásából, amelyet tavaly márciusban a nagyváradai színház színpadán tartott a fascista Olaszországról.

Különös, tarka íráskok azok, amelyek három éven át szinte napról-napra a Cuvantul című lap első oldalának közepén megkülönböztetett betűvel szedve a közönség elé kerültek. Egy kétségtelenül elsőrangú stízsza és nagyműveltségű polemista újságíró ifjú ereje sokszor túltengő temperamentuma vibrált a sorokban. Egy-egy ilyen cikk olykor-olykor esemény volt. Így élénken emlékeztetében él mindenkinek az a cikk, amelyet Seicaru akkor írt, mikor Alexandru Constantinescu, a liberális kormány földművelésügyi minisztere, a liberális párt legtekintélyesebb tagja, meghalt. Ennek a cikknek erősen kegyelet-sértő hangja miatt a liberálist párti felhivatalos lap munkatársai ki is

léptek az újságírók szindikátusából, amelynek elnöke Pamfil Seicaru.

A Cuvantul kiadójával, akinél három éven át szolgált, nemrégén összekülönbözött Pamfil Seicaru s ezért kilépett a szerkesztőségéből. Egész sereg munkatárs követte őt s így alapította meg a „Curentul”-t, amelynek első számában a vezércikk előtt egy háromsoros mottó áll. Erdemes ideiktatni:

Nem kezdünk. Folytatunk. Programunk?

Szünőfélben Váradon a skarlátjárvány

A számos megpróbáltatáson keresztül ment Nagyváradot ráadásul az elmúlt évben még komoly járványok is fenyegettek. A tifusz mellett olyan hihetetlen méreteket ért el a skarlát, amilyenre évtizedek óta nem volt még példa. Csaknem állandóan

50—60 között váltakozott

a skarlátos megbetegedések száma és bár halálos eset alig adódott elő, ezek a tömeges skarlátos esetek mégis fokozottabb óvintézkedésekre késztették a tiszt főorvosi hivatalt.

Az újév első napjaiban még mindig félé volt, hogy egyre újabb esetek fordulnak elő, mert számoltak azzal a lehetőséggel, hogy a karácsonyi vakációból visszatérő gyerekek a falvakból behurcolják a ragályt.

Dr Markovits Károly, a váradai származású jávai orvos és Zahler Magda házassága

Dr Zahler Emil budapesti főorvos leányai a színpaddal való kapcsolatuk révén névre tettek szert. Nagyváradon is jól ismerték Zahler Erzsit, aki az elmúlt szezon drámai hősnője volt és Zahler Magdát, a kitűnő táncművésznőt, aki erdélyi körutja során Nagyváradon is fellépett. Zahler Erzsit, mint ismeretes, visszavonult a színpadtól. Kádár István volt nagyváradai újságíró kedvéért, férjhezment és Kádár István is áttért egy szélesebb gazdasági lehetőséget nyújtó polgári pályára: belépett a „Phoenix” biztosító társaság budapesti főintézetéhez. — Kádár István egy év sem telt bele és bebizonyította felebbvalói előtt, hogy az újságírás milyen jó előiskola mindenféle pályafutásnál. Az igazgatóság annyira meg volt elégedve Kádár István működésével, hogy január 1-én ki nevezte vezértáskarrá és az intézet egyik kerületi fiókjának önálló vezető főnökévé.

Egykori kedves kollegánk gyors

Egyikünk sem töltötte be még a 40-ik életét.

Az első szám máris magán viseli a szélsőséges jobboldali nacionalizmus bélyegét és mi kisebbségek bizonyára nem sok — ne is mondjuk: jóindulatot, csak: — objektivitást várhatunk tőle. Azért mégis hadd reméljük, hogy Pamfil Seicaru, aki elismeréssel és tisztelettel tudott írni a magyar kultúra hatalmas erejéről és fölényéről, aki olyan megértően tudott beszélni történelmi itéletekről, talán, mint főszerkesztő, fokozottan érezni fogja a felelősség súlyát és lapja a „Curentul” lelkiismeretlen uszításnak magát oda nem adja.

Érdekes, hogy a bukaresti lapok közül egyelőre csak a kormány felhivatalosa vesz tudomást — kissé barátságatlan hangon — a „Curentul” megjelenéséről.

Annál öröndetesebb tehát, hogy

Nagyváradot ez a veszedelem ezuttal megkímélte

és — mint a tiszt főorvosi hivatalnál vezetett nyilvántartásból kiderül —

három nap óta egyetlen újabb skarlátos esetet sem jelentettek.

A főorvosi hivatalból nyert értesülésünk szerint ez már komoly előjele a járvány csökkenésének, mert eddig alig fordult elő nap, hogy egy-két újabb esetről jelentést ne tettek volna.

Különben megnyugtató körülmény már az is, hogy a járványkórházban ápolás alatt lévő skarlátos gyermekek állapota teljesen kielégítő és csaknem naponta távoznak el közülük gyógyultan.

polgári karrierjén kívül a másik Zahler lánnyal, Zahler Magdával kapcsolatban más nagyváradai vonatkozású érdekes híradás is érkezett hozzánk. A nagyváradai és a budapesti uritársaságnak egyformán kedvenc tagja volt dr Markovits Károly orvos, a volt Markovits és Weinberger cég egyik tulajdonosának, Markovits Józsefnek a fia. Dr Markovits Károly egy évvel ezelőtt eljegyezte Zahler Magdát, majd az eljegyzés után kiutazott Jávra szigetére, hogy ott magának új és anyagiakban bővelkedő ekzisztenciát teremtsen. Markovits dr már letette a hollandnyelvű nosztrifikáló vizsgát és amint hazairt leveleiben írja, legkeresettebb orvosa a dús gazdag maláj előkelőségeknek. Dr Markovits Károly képviselő utján december végén házasságot kötött Zahler Magdával és Zahler Magda január 8-án, Cherbourgban hajóra szállt, hogy férjéhez hajózzon, — aki várja messze, messze, valahol az óperenciás tengeren is...!

Elvarázsolt sziget Apolló-mozgó

* Autót javít a Galvanopol.

Cigánybáró kóruskisérrettel

* A Mircea-Egyesület közgyűlése. A Principele Mircea anyát és csecsemővédő egyesület folyó hó 18-án délután 4 órákor tartja rendes évi közgyűlését a városháza bizottsági termében, melyre az egyesület tagjait ezúton is meghívja az Elnökség. — Tárgysorozat: 1. Beszámoló az egyesület működéséről. 2. Zárszámadás. 3. A jövő évi költségvetéstervezet.

Elvarázsolt sziget Apolló-mozgó

* Iparosok román nyelvtanfolyama. Értesítjük a román nyelvtanfolyamra jelentkezőket, hogy a tanfolyam megnyílt és minden hétfőn és csütörtökön este 8 órákor kezdődik a tanítás. Kérjük a jelentkezőket a pontos idő betartására, egyben közöljük, hogy a tanfolyamra új jelentkezők még felvehetők. Legközelebbi tanóra 12-ikén, csütörtökön este 8 órákor. Az Ipartestület Elnöksége.

A VÉGZETES KASTÉLY

— A Nagyváradai Estilap regénye —
IRTA: MABEL WAGNALLS

(67)

A királyi komornyik undorító mosollyal hajolt meg előtte s Destine nagy megkönnyebbülésére, elhagyta a szobát.

Mikor most Destine látta, hogy végre egyedül van, megpróbálta, hogy összeszedje a gondolatait és végiggondolja, hogy miként fog a királyhoz könyörögni.

Már a királlyal való találkozás gondolatától is megremegett, de még sokkal jobban télt attól a gondolatától, hogy milyen sors vár Romain de Vriere, ha nem sikerül meglágyítani a király szívét. — Megkísérlette, hogy előre megtanuljon néhány mondatot és szólamot, amellyel ügyét elmondhatja a királynak.

Végül azonban belefáradt ebbe, s azzal töltötte az időt, hogy a környezetét pontosabban szemügyre vette.

Milyen csodálatos is volt, hogy itt volt a kastélyban, s még hozzá a királyi magánlakosztályában. Milyen nagy volt a különbség e terem ragyogása és St. Cyr fehérre meszelt egyszerűsége között. Arra gondolt, hogy mit is szólna Terézia nővér mind e pompához... s önkénytelenül is erős vágyódást érzett, hogy bár a szelid és jószágos nővér most mellette volna. Soha életében nem érezte még magát annyira magányosnak és elhagyatottnak. Hogy el ne veszítse egész bátorságát, valóságos rákényszerítette magát, hogy külön-külön szemügyre vegyen minden egyes tárgyat a szobában. — Végignézte a festményeket a falon, a kitömött medvefejet, a király legutóbbi vadásztrofeumát. Aztán a szemé odatévedt a kis porcellánóra asztaljára. A király

ágyára, mely egy kis benyílóban állt, nagy menyezet fedte el, melynek függőnyeit aranyból készült oroszlánckörmök fogták össze. A kerevet, amelyen ült, Watteau-stilusu brokáttal volt bevonva.

A király bizonyára hamarosan itt lesz! De eddig még nem hallott semmiféle zajt. Lassankint valami kinzó, névtelen félelem suhant a lelkére valami olyan nyomozóan hatott rá ebben a szobában, csodálatos és megmagyarázhatatlan valami, amit sehogysem tudott megérteni. Egy pillanatra lehunyta a szemét, hogy elűzze a lelkében feltámadó ijesztő képeket. Mégis úgy érezte, mintha rut alakok és szemtelen, tollakodó hangok vennék körül. Mintha egy ismeretlen, undort keltő hatalom támadt volna fel ellene hirtelen s azzal fenyegetné, hogy minden önuralmát halomra dönti. Hiába szedte össze minden erejét, hogy legyőzze ezt.

Pillantása most véletlenül egy nyitott könyvre tévedt, mely ott feküdt mellette a kis asztalon, a kép, amelyet látott, annyira megijesztette, hogy valósággal megborzadt. Egyébként a kép teljesen hozzáillett XV. Lajos izléséhez, de Destine számára az ilyesmi egészen új és bántó dolog volt. Önkénytelenül is eltakarta kezével az arcát és megpróbált imádkozni, de a szavak semmiképpen sem jöttek úgy az ajakára, mint egyébkor. Soha életében nem történt még meg vele, hogy ne tudott volna imádkozni. Vajjon mit jelenthet ez? Hirtelen feltámadt benne az a gondolat, hogy ebben a szobában nincs jelen az Isten.

Mi uiság?

Ma van a

Cigánybáró

filmoperett premierje

Heyman szinkör

Elvarázsolt sziget Apolló-mozgó

* A szegényeket segélyben részesítő bizottság folyó hó 10-én megtartott ülésén e nemescélú akció sikerének érdekében a város belterületét 17 körzetre osztotta fel, amely körzetekben kisebb bizottságok fogják a gyűjtést házról-házra járva végezni. Ugyancsen az ülésen, a város nemeslelkű hölgyeinek és urainak közreműködésével megalakultak az egyes kerületi bizottságok, amelyek több tagból és egy a saját belterületéből választott elnökből állanak. Ezek a bizottságok a következők: I. kerületi bizottság, elnök: özv. Gyalokai Antalné. II. kerületi elnök: Bittenbinder Jánosné, III. kerület, elnök: Kuchta Endréné, IV. kerület, elnök: Várdi Györgyné. V. kerület, elnök: Cigány Ferencné. VI. kerület, elnök: Manolescu Istvánné, VII. kerület, elnök: Bazilli Mihályné, VIII. kerület, elnök: Eizele Antalné, IX. kerület, elnök: Csernák

Béla ref. esperes. X. kerület, elnök: Szilvási Jánosné, XI. kerület, elnök: Szabó Károly városi tanácsos. XII. kerület elnök: Kolb Rezsőné, XIII. kerület, elnök: Görcs Béláné, XIV. kerület, elnök: Fodor Péterné (képviselő). XV. kerület, elnök: Primusz Pálné, XVI. kerület, elnök: Bonat J.-né, XVII. kerület, elnök: Budai Pál. A gyűjtés folyó hó 12-én, csütörtökön kezdődik. Minden egyes bizottság egy a város pecsétjével ellátott gyűjtőívvel fog megjelenni, amely ívek feltüntetik az adakozó nevét, lakhelyét, az adomány megnevezését, (pénz, ruha, élelem) és az adakozó aláírását. Megkönyvitendő az egyes bizottságok működését, amelyet ezen nemes cél érdekében önzetlenül fejtenek ki, felkérjük a jölelki adakozó polgárságot, hogy a bizottságokat lehetőleg szívesen fogadja és hogy a szándékolt adományt lehetőleg előre kikészítse. Oradea, 1928. január 11. Horváth Endre esperes, az intéző bizottság elnöke. Craciun Andrei, városi tanácsos.

Cigánybáró eredeti zenéjével

* Egy híres rabbi halála. Csehszlovákia legnagyobb zsidó hitközségének, az ungvárinak, messzeföldön híres főrabbija, Grünwald Adolf meghalt. Kelet- és Közép-Európa egész zsidósága ismerte és becsülte a főrabbit, akinek halála nagy részvétet keltett. A világ minden részéből érkeztek részvétáviratok, a többek között a ruszinszkói kormányzóság is részvétét fejezte ki. A budapesti orthodox hitközség, a magyar orthodox községi iroda, Budapest főrabbija, a makói hitközség, a krakói főrabbi, a szikszói hitközség és rengeteg más egyházi, polgári személy is táviratban fejezte ki fájdalomát a gyász eset miatt. A főrabbi temetése országgraszáló esemény volt. A ruszinszkói kormányzóság megengedte, hogy a temetésre külföldiek vizum nélkül is beutazhatnak és így több külön vonat érkezett a szertartásra. Még a prágai zsidó központi iroda is külön deputációt küldött a temetésre. A gyászszertartás tegnap délután fél 10 órákor kezdődött, a templomba a polgári és katonai hatóságok jelenlétében és a gyászbeszédnek egyfolytában a késő délutáni órákig tartottak.

Hotel Viktoria

Ma már a Cigánybáró a Heyman szinkörben

Elvarázsolt sziget Apolló-mozgó

* Nickelez és zománcoz Galvanopol.

A Cigánybáró filmen szebb, mint színpadon

* Köszönetnyilvánítás. Mindazon jóbarátoknak és ismerősöknek, valamint a Gutenberg Körnek és mindazoknak, kik segítségem végtisztességén megjelentek, ezúton is hálás köszönetet mondunk. Molnár Gábor és családja.

A Cigánybáró mindenkit meghódít

* Viszonteladók 11 óra előtt nem vásárolhatnak a piacon. P. tici Traján dr delegált rendőrfelügyelet — miután megállapította, hogy a piac rendjére vonatkozó városi rendelkezéseket nem tekintik teljes egészükben, következő intézkedést tette: 1. piaci statútum 7. pontjának megfelelően azok a zöldségkereskedők, akik szállítják a piacon vásárolt árú szárnyast és tojást vásárolnak kereskedelmi szempontból a közvetítéssel foglalkoznak, eladójuk napi szükségletén felül a megbízott utján sem vásárolhat nyáron 10, télen pedig 11 előtt. A kihágást elkövetőket, említett statútum 9. szakasza rendelkezéseinek megfelelően (Ezer) lejig terjedhető pénzbírsággal büntetik. 2. A zöldségkereskedői iparra vonatkozó városi rendbályszerű engedély nélkül; a kihágást elkövetőket, említett szabályzat 7. pontja értelmében 1000 (Ezer) lejig terjedő bírsággal sújtják. 3. Az e rendőri személyzet utasításait, hogy minden ilyen természetű kihágásról tegyen jelentést, hogy megfelelő óvórendszabakat lehessen tenni.

A Cigánybáró a legnagyobb és legszebb

* Galvanopol fémpari vállalat, Sztaroveszky-u. 13.

Cigánybáró Heyman szinkör

* Eszterga munkát vállal Galvanopol.

Cigánybáró táncbetétekkel

x Minden, ami kottában megejt, nálunk ható. Hegedüs Hirlap zeneműosztálya.

Elvarázsolt sziget Apolló mozgó

ELYSÉE PALOTA MŰS (Katholikus Körben)

Csütörtök: Ben Hur. mek királya.
Péntek: Ben Hur. helyárok.
Szombat: Ben Hur. gyobb szenzáció.
Vasárnap: Ben Hur. nagyobb kocsiverseny.

Amikor a „sikkasztó”-nak egy óra alatt összegyűjtik a hiányzó összeget

Király Lajos, a nagyszalontai villamosmű főmérnöke a törvényszék előtt

Minden újságolvasó emlékszik még Király Lajos, a nagyszalontai villamosmű főmérnökének ominózus esetére. Király Lajos az elmúlt év tavaszán kivett a hivatalos kasszából 78.000 leit, hogy azt másnap behozza Nagyváradra. A 78.000 leit az éjszaka tartamára lakásán írásztala fiókjában helyezte el. Időközben el is ment hazulról, a kávéházba volt és ismerőseinél. Eszébe sem jutott, hogy nála a kivett pénzzel valami baj történhet.

Másnap reggel, amikor felébredt, kereste a 78.000 leit, s az írásztal fiókját feltörve találta.

A lakásban rajta, s a takarítón kívül senki sem járt, legalább is tudtával nem.

A takarító embert nem akarta esetleg ártatlanul megvádolni Király Lajos főmérnök és a lopásról azonnal jelentést tett felettesénél és a rendőrségnél.

A rendőrség nem találta védekezését elfogadhatónak és a főmérnököt letartóztatták.

Amikor Nagyszalonta lakossága tudomást szerzett a történetről, azonnal gyűjtés indult meg, hogy az ellopott összeget pótolják és átadják Király Lajosnak, mert az egész Nagyszalontát Király főmérnököt

a becsületesség, korrektség, és a lelkes munkakészséggel rendelkező főtisztviselő min-taképének tartotta.

Csakugyan a nem egészen jelen-téktelen summát a különben nem

tulságosan adakozó természetű szalontaiak néhány óra alatt összegyűjtötték.

Miután a 78000 leit Király Lajos így deponálta, szabadon engedték. Hivatalos uton azonban tovább folyt az eljárás, mert az ellene

szegzett vád, sikkasztás volt. Király Lajos az eset óta is

szorgalmasan és közmegeledésre vezeti Nagyszalonta villamosművét,

a kis hajduvárosban közszeretben áll s azok közé a ritka emberek közé tartozik, akiknek nincsenek, nem lehetnek ellenségei.

A nagyváradai törvényszék mára tüzte ki tárgyalásra Király Lajos bűnpörét és a tárgyalás kimenetelét feszülten figyeli egész Nagyszalonta, bár a felmentés teljesen bizonyosra vehető.

Hármas gyilkosság egy lengyelországi esküvőn

Varsóból jelentik: A Varsó melletti Kutno városában megrendítő szerelmi tragédia játszódott le. A pap éppen összeakarta adni az oltár előtt térdeplő Lipovnitz Paulát Kronmann Jenő gyárossal. Ebben a pillanatban egy automobil robogott elő, az automobilból egy frakkos, cillinderes férfi ugrott ki, aki

berohant a templomba s négy revolverlövessel megölte a

vőlegényt, menyasszonyt és saját magát.

A násznép hanyathomlók menekült s az elősiető rendőrség megállapította, hogy a gyilkos neve Florcik István, szintén gyáros, a vőlegény üzlettársa.

Florcik, aki nős és családos ember, titokban szeretője volt a menyasszonynak. Florcik zsebében egy táviratot találtak, ame-

lyet Lipovnitz Paula, Kronmann menyasszonya adott fel a következő szöveggel:

„Ments meg két emberéletet, szüleim Kronmannhoz kényszerítenek, gyere rögtön Paula.”

A szereplők előkelő társadalmi állásánál fogva a hármasszörnyűség nagyszalontai esküvőre keltett egész Lengyelországban.

Megtörtént az apák bűneit...

Megölte az apját egy fiú — Az apa is megölte annakidején az apját

Budapestről jelentik: A pestvidéki ügyészség fogházába tegnap bevitték a csendőrök Skribek János 19 éves isaszegi legényt. Skribek

egyetlen baltacsapással megölte édesapját.

mert az brutális volt az anyjához és sokat szenvedett vele.

A gyilkosság estéjén a korcsmából tért haza a 19 éves legény, akit az udvaron anyja ezekkel a szavakkal fogadott:

— Apád kizárt a házból, két kislánnyal együtt ebben a téli időben!

A legény erre bement és a szobából röviddel ezután sikoltás és hörgés hallatszott, majd megjelent az ajtóban a fiú, aki így szólt az anyjához:

— Most már hazamehet-

nek édesanyám, végeztem vele!

Ezután Skribek János a csendőrségre ment és feljelentette magát. Érdekes, hogy az idősebbik Skribek János ácsmester is ugyancsak apagyilkos volt.

Ő is 19 éves korában, mint most a fia, egy összezőrdüléskor megölte a zapját.

Csak annyi volt kettőjük cselekedete közt a különbség, hogy ő nem baltával verte agyon, hanem egy hosszú késsel szurta szíven.

Francia interpelláció a szentgotthárdi ügyben

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: A szentgotthárdi fegyvercsempészségével tegnap a francia képviselőház is foglalkozott. Hírerint a baloldali pártok interpellációra készülnek. Először Lafont szociálista képviselő interpellálja meg a kormányt az ügyvel kapcsolatban. Egyes baloldali lapok arról ír-

nak, hogy

Blum szociálista vezér is interpellálni készül.

Ugy látszik, a francia szociálistáknak ez a szervezett akciója

jugoszláv befolyásra

vezethető vissza.

Váradai kereskedők panasza a piszkos utca miatt

„Szemet, piszkot”, ezt írják szóróint a Jorga Miklós (Zöldfa) váradai kereskedők. Sepretlen, tisztogatatlan az utca — folytatják rább a panaszos levelet — met a főmérnök ur szíves figyelmébe ajánlanak az ottani kereske-

— Nem fizetünk mi köz-tisztasági díjat? — kérdezik tovább.

— Szégyenletes állapotok uralkodnak itt, gyors és alapos tisztogatást kérünk.

Ez a panaszos levél sajnos, — mindenben fedi a tényállást. És ami még elszomorítóbb, nem is a periferiáktól érkezett, — hiszen ki törődik a külváros szegény népével, — hanem csaknem a város szívéből, a nagyváradai Cityből küldötték.

Igazán radikális intézkedésre van szükség, mert hovatovább odajutunk, hogy belefulladunk az utcákban fölgyűlemelő szemétkben, piszkokban.

Papok háborúja Bellehembben

Rómából jelentik:

A Corriera D'Italia tegnapi száma szenzációs riportot közöl egy egészen középkori jellegű vallásháborúságról, amely Bellehembben, Jézus szülőhelyénél történt.

megverték az ott lakó római katolikus szerzeteseket.

A vita a két felekezet papjai kö-

zött

az istentisztelet idejének a rendezése miatt tört ki.

A görögök azt kívánták, hogy a szerzetesek hajnali öt óra után adják át a területet, hogy ők tartassanak istentiszteletet azon a helyen. A római katolikus szerzetesek ezt megtagadták. Erre szökváltás keletkezett, amely sajnálatos tetlegességgel végződött.

A moszkvai szovjetbiróság több évi börtönre ítélte a római pápát

Ez nem vicc, ez tényleg megtörtént.

Rómából jelentik, hogy a pápát a moszkvai szovjetbiróság azon a címen, hogy szorgoskodott a kommunista uralom megdöntésén, több évi börtönre ítélte. Az ítéletet ajánlott levélben kézbesítették a Vatikánba. a pápa mosolyogva ol-

vasta el a moszkvai biróság ítéletét, majd átadta az ajánlott levelet titkárnak, így szólt:

— Tegyük a levéltárba, hadd lássa az utókor, hogy milyen idöket élünk!

A moszkvai urak elbizakodottsága már régen a pathológia területén jár...

Egész Erdélyben

a hírek igazi heroldjai vagyunk. Szerencsés megjelenési ideje következtében a Nagyvárad Estilap az az újság, mely a világ minden részében történő események hírét leggyorsabban, legelsőnek, szinte azon forrón közvetíti olvasóinak. Hírszolgáltatunkat napról-napra szélesítjük, s így ma már nemcsak Bukarest, Budapest és Bécs a tudósításaink központja, de külföldi nagy távirati irodák hírei is minden nap kora délelőtt rendelkezésünkre állnak. — Nagy áldozat ez, de semmi sem elég áldozat nekünk, hogy a közönségnek szívünk szerint eleven, friss, jó, megbízható, színes újságot adjunk. Viszont boldogan érezzük, hogy a közönség támogatása napról-napra intenzívebbé válik s ma már valóban elmondhatjuk a „Nagyvárad Estilap”, hogy Erdély minden részében mindennap olvassák.

Ó-Tátrafüred

Slary Smokovec C. S. R.

A Magas-Tátra legrégibb és legnagyobb magaslati gyógyfürdője, 1020 méter magasságban.

Tátra-Szanatórium

elsőrangú gyógyintézet vészeségnyek, neurastheniások, Basedow-kórosak, cukorbeteg, gyomor-bajosok részére

Kitűnő konyha, diétás kurák, bízáló kúra

Vizgyógyintézet. Szénsavas, törpefenyő-fürdők. Röntgen. Quarz. Inhalatorium. Svéd gymnastika. Szabadlég-torna. Hideg, meleg víz valamint lamennyi szobában. Tüdőbajosok kizárva, Egész évben nyitva.

Kitűnő téli kurák

felséges téli clima, ideális téli sport Szanatóriumi pauszálár beleértve lakás, kitűnő ellátás, vizgyógy-mód, orvosi kezelés Kc 60-tól fölfele. Visszatárazásnál 50 százalékos vasuti kedvezmény.

Főorvos: dr Szász Emil

A

Nagyvárad Estilap

nemcsak Nagyváradon a legnépszerűbb és legolvasottabb újság,

de a vármegye nagyobb helyiségeiben és Erdély számos városában széles körben elterjedt.

Hirdetésre ennél fogva a legalkalmasabb.

x Orosz, spanyol, francia népdalok a lejobb letétben kaphatók a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztályában.

Autó-javítást, eszterga-munkát nickelkeztést

olcsón és jól készít

a Galvanopol
Sztaroveszky-u. 23

A német könyvpiac ujdonságai

Kappus F.: Der Milliarden-cázar	5709
Kleinschmidt: Abenteuer und Traume	5712
Kloers S.: Mutter sein	5703
Stratz R.: König und Kärner	5704
Stratz R.: Die zwölfte Stunde	5705
Vosberg H.: Michel Obentraut	5713
Boy-Ed Ida: Die Epferschale	5730
Boy-Ed Ida: Das ABC des Lebens	5731
Boy-Ed Ida: Glanc	5732
Bloem: Motorherz	5719
Höcker O. P.: Der Held das Abends	5734
Kloearss S.: Das lachende Haus	5728
Kloers S.: Der Jung flieger	5729
Kloers S.: Im Nervenpavillon	5718
Geissler: Entweder-oder	5723
Lambrecht: Das Lächeln der Susanne	5725

(Folytatjuk.)

Olvashatók a Hegedüs Hirlapiroda kölcsonkönyvtárából

Budapestre utazik?

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője olcsó szoba-árainkból,

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból.
(Kitűnő házi konyha)

5 pengőt megtakarít,

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét 1 perc alatt a pályaudvarról

Ötthon érzi magát

jól fűtött szobáinkban.
Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg.

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg

GRAND HOTEL PARK NAGYSZÁLLODA BUDAPEST

VIII., Baross-tér 10.

a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

MEGISMERKEDNÉK kizárólag szórakozás céljából 30-35 éves intelligens, komoly uriemberrel. Leveleket „Visszhang” jellegére a Hegedüs hirlapirodába kérek. 923

HÁZASSÁG

ISMERETSEG hiányában ez uton óhajtok nősülni, 38 éves nőlen, fiatalember vagyok, saját házam és 15-20 ezer lei havi jövedelmem van. Óhajtok megismerni 20 és 28 év közötti intelligens urilány vagy özvegyasszonnyal, akinek két szoba berendezése vagy két-háromszáz ezer lei készpénze van. „Komoly” jellegére Hegedüs hirlapirodába. 920

VIDÉKI izraelita árvalány, házasság céljából megismerné izr. iparossal vagy kereskedővel, ki némi pénzzel rendelkezik, csak komoly fiúk levelére válaszolok. „Benősülés” jellegére. 930

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butorozott szoba, központban azonnala, fűtés és világítással együtt, havi 1500 leiért kiadó. Bővebbet a „Metropol” szálloda portásánál. 3950

MINDEN kényelemmel berendezett elegáns utcai szoba azonnal kiadó. Reflektánsok adják le címüket a Hegedüs hirlapirodába. 883

URIEMBER, különbejáratu butorozott szobát keres fürdőszobahasználattal, csakis központban. Cím a Hegedüs hirlapirodába kér. 921

AZONNALRA kiadó butorozott szoba, fürdőszoba használattal, központban. Cím Hegedüs hirlapirodába adandó. 924

KÖZPONTBAN, szépen butorozott szoba, előszobával, azonnal kiadó. Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 10. 929

ADÁS-VÉTEL

MODERN vagy antik ebédlőt keresek. Cím Hegedüs hirlapirodában. 925

ELADÓ butorok, gyönyörű szép háló, könyvszekrény, szalon, ebédlő, Wertheim kassza stb. Érdeklődni: Delavrancea (Ritoók Zsigmond) utca 13. kapu alatt jobbra. 926

RÉVAY Lexicon 10, 11, 12, 13, 14-es kötetét megvételeire keresem. Cím Hegedüs hirlapirodában. 795

100 kötet komplett Jókai eladó. Cím Hegedüs hirlapirodában. 749

VALÓDI farkas kutya, fiatal, nőtény eladó. Grósnénál, Hilária (Pécze) utca 12. 932

ALKALMAZÁS

ÜGYNÖKÖK és ügynöknek magas provízió mellet felvételnek részletfizetésre való eladásra Rottenberg Márton cégénél, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 3743

EBÉDKOSZTHORDAST olcsón elvállalnám Gazse Silvia, Delavrancea (Ritoók Zsigmond) utca 14.

GYERMEKTELEN házaspár vincelléri állást keres március vagy április elsejére. Cím a kiadóban. 92

PÉNZTARNOKNŐNEK ajánlunk zik intelligens, jó kézírású urilány jobbat üzletbe szerény fizetésért Cím Hegedüs hirlapirodába kérek. 92

CUKORKA, csemege szakmában jártas, jó megjelenésű fiatal segéd felvétetik. Írásbeli ajánlatokat Hegedüs hirlapiroda továbbítja. 92

ÜGYES, megbízható szobalány keresek január 15-ére vagy február elsejére. Cím a Hegedüs hirlapirodában. 92

IDŐSEBB, finom szakács azonnal vidékre is megy. Grósnénál, Hilária (Pécze) utca 12. 92

NŐI kalap szakmában jártas, manul tudó utazónőt keresek. Cím Hegedüs hirlapirodában. 92

PÉNZKÖLCSÖN

PÉNZKÖLCSÖNT nyújt kézikészletre egyezzer leittől kezdődő Háztulajdonosok Bankja, Delavrancea (Ritoók Zsigmond)-utca 3.

KÜLÖNFÉLÉK

ELSŐRENDÜ 4 fogásos ebéd 30 lei, házhoz küldjük. Vlahovics (Szent János) utca 82.

„ELENA” varrógép- és kerékpár- raktár

legolcsóbban javít felelősséggel, nikkelez, zománcoz, meghívásra házhoz megy Hegesztést eszközöl

Hócipők

javítását rögtön olcsón végzik Ezekhez anyagot kicsinyben és nagyban árusítok

„ELENA” GÉP- RAKTÁR

Mihai Viteazul (Nagypiac)-tér 3

Minden kézben

a Nagyvárad Estilap

Miért?

Mert élénk, érdekes, érdekes, mert minden eseményt a sőnek közöl.

Hirdetése

mindig eredményesek, mert a közönség minden rétegében olvassák

Sonnenfeld Adolf-nyomda